Тема лекції № 9. Основні поняття форм бойового застосування та способів бойових дій авіаційних частин (підрозділів)

Час 2 години (С.П. – 1г.)

Навчальні та виховні цілі:

вивчити форми бойового застосування та способи бойових дій авіаційних частин (підрозділів);

розвивати у студентів творчу активність, ініціативу і самостійність, формувати в них творче тактичне мислення.

Зміст навчальних питань

1. **Класифікація форм бойового застосування авіаційних частин (підрозділів).**
2. **Загальні поняття способів бойових дій авіаційних частин (підрозділів).**

Навчально-матеріальне забезпечення:

комп'ютер, мультимедійний проекційний апарат;відеофрагменти.

Навчальна література:

1. Тактика авіації Повітряних Сил Збройних Сил України: підручник / О.Б. Котов, В.Д. Моісеєнко, О.М. Полуйко та ін.;– Х.: ХУПС, 2014. – 312 с.

2. Тактика авіації Повітряних Сил Збройних Сил України. Моісеєнко В.Д., Полуйко О.М., Онипченко П.М., Патюков О.В. Частина І. Основи тактики авіації Повітряних Сил Збройних Сил України: навч. посіб. – Х.: ХУПС, 2008. – 146 с.

3. Тактика авіації Повітряних Сил Збройних Сил України. Частина ІІ. Тактика авіаційних частин (підрозділів): навч. посіб. О. Б. Котов, В. Д. Моісеєнко, О. М. Полуйко та ін.– Х: ХУПС, 2009. – С. 58-59.

1. Класифікація форм бойового застосування авіаційних частин (підрозділів)

Формою бойового застосування авіації ПС ЗС України у можливих збройних конфліктах є бойові дії за планом операцій ЗС України та оперативних командувань.

Бойові дії авіації ПС ЗС України за планом операцій ЗС України та оперативних командувань – це сукупність узгоджених за метою, завданнями, місцем і часом дій авіації ПС ЗС України у взаємодії з об'єднаннями, з'єднаннями і частинами інших видів і родів військ (сил) ЗС України чи самостійно за єдиним замислом та планом для виконання одного або декількох оперативних завдань на операційному напряму (районі бойових дій) у встановлений період часу.

ФОРМИ БОЙОВОГО ЗАСТОСУВАННЯ АВІАЦІЙНИХ ЧАСТИН (ПІДРОЗДІЛІВ)

Авіаційний удар

Організований вплив авіаційних частин (підрозділів) на противника для ураження його наземних (морських) об’єктів із застосуванням засобів авіаційного озброєння

Повітряний бій

Збройне протиборство у повітрі пооди-ноких літаків і підрозділів ВА з метою знищення повітряного противника, від-биття його атак, примушування його до відмови від виконання поставленого завдання

Повітряна битва

Сукупність організованих та взаємопо-в’язаних повітряних боїв авіації, які здійснюються за єдиним замислом та при централізованому управлінні у визначеному районі повітряного прос-тору з метою знищення засобів повіт-ряного нападу противника у повітрі та примушування його до відмови від виконання поставленого завдання

Спеціальний бойовий політ

Політ авіаційної частини (підрозділу) для виконання бойових завдань, без-посередньо не пов’язаних із завданням авіаційних ударів або веденням повітря-них битв (боїв)

Рис. 1.1. Класифікація форм бойового застосування авіаційних ч (п)

В ході ведення бойових дій авіаційні частини (п) виконують поставлені перед ними бойові завдання :

завданням авіаційних ударів,

проведенням повітряних битв і боїв,

виконанням спеціальних бойових польотів.

Авіаційний удар – це організований вплив авіаційних частин (підрозділів) на противника для ураження його наземних (морських) об’єктів із застосуванням засобів авіаційного озброєння.

У залежності від завдань, що вирішуються, об’єктів ураження, потужності та часу впливу авіаційні удари за масштабом одночасно залучених сил і засобів поділяються на зосереджені, групові і поодинокі.

Зосереджений авіаційний удар завдається авіаційними частинами з метою ураження одночасно декількох об’єктів противника у встановленому районі бойових дій.

Груповий авіаційний удар завдається авіаційними частинами чи авіаційними підрозділами для ураження одного або декількох об’ єктів в обмеженому районі бойових дій у стислі терміни.

Поодинокий авіаційний удар завдається парою чи поодиноким літаком, які діють самостійно, переважно по одному об’єкту (цілі).

Повітряна битва – це сукупність організованих та взаємопов’язаних повітряних боїв авіації, які здійснюються за єдиним замислом та при централізованому управлінні у визначеному районі повітряного простору з метою знищення засобів повітряного нападу противника в повітрі та примушення його до відмови від виконання поставленого завдання.

Повітряний бій – це збройне протиборство в повітрі поодиноких літаків і підрозділів ВА з метою знищення повітряного противника, відбиття його атак, примушення його до відмови від виконання поставленого завдання. Він може бути груповим чи поодиноким.

Спеціальний бойовий політ – це політ авіаційної частини (підрозділу) для виконання бойових завдань, безпосередньо непов’язаних із завданням авіаційних ударів або веденням повітряних битв (боїв).

До спеціальних бойових польотів відносяться:

- польоти для ведення повітряної розвідки,
- польоти для десантування повітряних десантів,
- польоти для перевезення військ,
- польоти для ведення РЕБ та ін.

У ході виконання спеціальних бойових польотів можуть застосовуватися авіаційні засоби ураження та відбиватись атаки винищувачів противника. Спеціальні бойові польоти можуть бути груповими чи поодинокими.

2. Загальні поняття способів бойових дій авіаційних частин (підрозділів)

Спосіб бойових дій авіаційних частин (підрозділів) – це порядок застосування сил і засобів авіаційних частин (підрозділів) при виконанні бойових завдань.

Спосіб бойових дій складає один з основних компонентів замислу рішення командира авіаційної частини (підрозділу).

Зміст способу бойових дій залежить від певних умов, обставин, характеру поставленого бойового завдання для авіаційних частин (підрозділів).

Об’єктивною основою для вибору способу бойових дій є ознаки основних прийомів бойових дій:

1. розподіл зусиль за часом;
2. склад (кількість) сил, що беруть участь;
3. напрямки застосування основних зусиль;
4. повнота інформації про об’єкти дій;
5. необхідна терміновість дій;
6. вихідній стан (положення) сил.

1.За напрямками застосування основних зусиль основні прийоми бойових дій класифікуються як:

зосереджені дії;

розосереджені дії (розосереджені польоти) за часом та у просторі.

Вони визначаються замислом (планом) операції (бойових дій) у загальному порядку.

2.За розподілом зусиль за часом основні прийоми бойових дій класифікуються як:

одночасні дії (одночасний удар, одночасне введення у бій, одночасний спеціальний бойовий політ);

послідовні дії (послідовний удар, послідовне введення у бій, послідовний спеціальний бойовий політ).

3.За складом (кількістю) сил, що беруть участь, основні прийоми бойових дій класифікуються як:

повний склад (авіаційна частина);

частину сил (ае, ал (аз), пара, екіпаж літака).

4.За повнотою інформації про об’єкти дій основні прийоми бойових дій класифікуються як:

об’єкти, відомі заздалегідь (раніше задані об’єкти);

об’єкти, виявлені у ході бойових дій;

об’єкти, що розшукуються самостійно (полювання).

5.За необхідною терміновістю дій основні прийоми бойових дій класифікуються як:

дії за планом (у визначений час);

дії за викликом;

дії негайно за готовністю.

6.За вихідним станом (положенням) сил основні прийоми бойових дій класифікуються як:

дії зі стану чергування на аеродромі (землі);

дії зі стану чергування у повітрі;

дії із засідок на землі (у повітрі).

Відповідно до певних основних прийомів бойових дій визначаються основні способи бойових дій авіаційних частин (підрозділів) відповідно до родів авіації.

ОЗНАКИ ОСНОВНИХ ПРИЙОМІВ БОЙОВИХ ДІЙ	ОСНОВНІ ПРИЙОМІ БОЙОВИХ ДІЙ	
Напрямки застосування основних зусиль	Зосереджені дії	
	Розосереджені дії (розосереджені польоти) за часом та у просторі	
Розподіл зусиль за часом	Одночасні дії	Одночасний удар
		Одночасне введення у бій
		Одночасний спеціальний бойовий політ
	Послідовні дії	Послідовний удар
		Послідовне введення у бій
		Послідовний спеціальний бойовий політ
Склад (кількість) сил, що беруть участь	Повний склад	Авіаційна частина
	Частина сил	Авіаційна ескадрилья, авіаційна ланка (загін),

Повнота інформації про об'єкти дій	**Об'єкти, відомі заздалегідь (раніше задані об’єкти)**
	Об'єкти, виявлені у ході бойових дій
	Об’єкти, що розшукуються самостійно (полювання)
Необхідна терміновість дій	**Дії за планом (у визначений час)**
	Дії за викликом
	Дії негайно за готовністю
Вихідний стан (положення) сил	**Дії зі стану чергування на аеродромі (землі)**
	Дії зі стану чергування у повітрі
	Дії із засідок на землі (у повітрі)

Важливішим обов’язком командирів авіаційних ч (п) є визначення найбільш доцільного способу бойових дій на підставі вмілого поєднання вказаних прийомів бойових дій з урахуванням:

характеру і термінів виконання поставлених завдань,

характеристики об’єктів противника,

бойових можливостей авіаційних частин (підрозділів),

протидії противника,що очікується,

часу доби і метеоумов.

Висновки

1. Основною формою бойового застосування авіації ПС ЗС України у можливих збройних конфліктах може бути **бойові дії за планом операцій ЗС України та оперативних командувань (у межах виділеного льотного ресурсу).**
2. Основні форми бойових дій авіаційних частин (підрозділів) такі: **авіаційний удар, повітряна битва і повітряний бій, спеціальний бойовий політ.**
3. Відповідно до визначених основних ознак та прийомів бойових дій формулюються **основні способи бойових дій авіаційних частин (підрозділів) відповідно до родів авіації.**